

Ö?retmenlik Mesle?i ?? Özellikleri Ölçe?i (ÖM?ÖÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlik Mesle?i ?? Özellikleri Ölçe?i (ÖM?ÖÖ). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27415>

Özet

Ö?retmenlik Mesle?i ?? Özellikleri Ölçe?i (ÖM?ÖÖ), ö?retmenlerin mesleklerine ili?kin alg?lad?klar? i? özelliklerini ölçmek amacıyla 2018 y?l?nda ?ule Polat ve Mustafa Özdemir tarafından geli?tirilmi?tir. Bu ölçek, ö?retmenlik mesle?inin do?as?nda bulunan görev çe?itlili?i, özerklik, geri bildirim ve i?in önemi gibi kritik boyutlar? psikometrik olarak de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, toplam 35 maddeden olu?makta olup, geli?tirme çal??mas?nda yüksek düzeyde güvenirlik (**Cronbach Alfa** de?eri .90) ve yap?sal geçerlik sergilemi?tir. ÖM?ÖÖ, e?itim psikolojisi ve örgütsel davran?? alanlar?nda, ö?retmenlerin i? tatmini ve motivasyon düzeylerini etkileyen faktörleri incelemek için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlik, ?? Özellikleri, ÖM?ÖÖ, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi, Mesleki Geli?im.

Yazarlar

?ule Polat, Mustafa Özdemir

Amaç

Ö?retmenlik Mesle?i ?? Özellikleri Ölçe?i'nin (ÖM?ÖÖ) temel amacı, ö?retmenlerin kendi mesleklerine atfettikleri i? özelliklerinin boyutlar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin i?lerinden ne ölçüde anlam ç?kard?klar?n?, ne kadar özerkli?e sahip olduklar?n? ve i?lerinin sonuçlar? hakkında ne tür geri bildirimler ald?klar?n? ölçerek, ö?retmenlerin motivasyon ve performans?n? etkileyen örgütsel faktörleri anlamaya katkı sağlamaktadır.

ÖM?ÖÖ, özellikle e?itim yönetimi ve psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmacılar için, ö?retmenlik mesle?inin kendine has zorluklar?n? ve ödüllendirici yönlerini saptamada standart bir ölçüm aracı sunar. Ölçe?in geli?tirilmesi, ulusal ba?lamda ö?retmen i? özelliklerinin incelenmesine yönelik metodolojik bir bo?lu?u doldurmayı hedeflemiştir.

Yap?

ÖM?ÖÖ, ö?retmenlik mesle?ine özgü i? özelliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle Hackman ve Oldham'ın ?? Özellikleri Modeli'nden türetilen temel boyutlar? içermekle birlikte, ö?retmenlik ba?lam?na uyarlanm?? ve özelle?tirilmi?tir. Ölçek, 35 madde aracılı??yla ö?retmenlerin i?lerinin alg?lanan çe?itlili?i, kimli?i, önemi, özerkli?i ve geri bildirim mekanizmalar?n? de?erlendirir. Ölçe?in alt boyutlar?, ö?retmenlerin i?lerinin kendilerine sa?lad???

içsel motivasyon kaynakları yansıtacak şekilde tasarlanmıştır.

Geçerlik

ÖMÖÖ'nün geçerlik çalışması, yapasal geçerliği test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda elde edilen uyum iyiliği indeksleri, ölçeğin teorik yapısına verilerle uyumlu olduğunu göstermektedir. Spesifik olarak, **Ki-kare değerinin serbestlik derecesine oranı** 3.22 olarak hesaplanmıştır, bu değer kabul edilebilir sınırlar içerisinde.

Ek olarak, diğer önemli uyum iyiliği göstergeleri de referans değerler dahilinde bulunmuştur. **RMSEA** (Yaklaşık Hata Karekökü Ortalaması) değeri .08'in altında olup, modelin iyi bir uyuma sahip olduğunu desteklemektedir. AGFI (Düzeltilmiş Uyum İyiliği Endeksi), NFI (Normlu Uyum Endeksi), CFI (Karşılaştırmalı Uyum Endeksi), IFI (Artmış Uyum Endeksi) ve GFI (Uyum İyiliği Endeksi) değerlerinin tamamı, alan yazındaki referans değerleri (Kaplan, 1995; Kline, 1998; Zimşek, 2007) ile tutarlılık göstermiştir. Bu kapsamlı değerlendirmeler ışığında, ÖMÖÖ'nün yapasal olarak geçerli bir ölçme aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

Güvenirlilik

Öğretmenlik Mesleği ?? Özellikleri Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirlilik düzeyi, **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Ölçeğin bütünü üzerinde yapılan hesaplamalar sonucunda, Cronbach Alfa değerinin **.90** olduğu tespit edilmiştir. Bu katsayı, ölçeğin maddelerinin yüksek düzeyde homojen olduğunu ve ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. .90 değeri, psikometrik açıdan mükemmel bir iç tutarlılık seviyesine işaret etmektedir ve ölçeğin güvenilirliğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

ÖMÖÖ'nün geliştirilmesi sürecinde, ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçek maddelerinin, geliştiriciler tarafından öngörülen teorik alt boyutlara ne derece uyduğunu test etmiştir. Analiz sonuçları, modelin veri setine yüksek düzeyde uyum sağladığını göstermiştir. Uyum iyiliği indeksleri, özellikle **RMSEA** değerinin .08'in altında olması ve GFI, CFI gibi indekslerin referans değerleri sağlaması, ölçek yapısının güçlü ve sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek

Test Türü: Uyarılma ve Geliştirme Çalışması

Format: 35 maddelik öz bildirim ölçeği.

Kullanılabilir Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan farklı branş ve kademelerdeki öğretmenler.

Test Metodolojisi: Psikometrik açıdan geçerlik ve güvenilirlik analizleri (DFA ve Cronbach Alfa) kullanılarak geliştirilmiş öz bildirim ölçeğidir.

Derecelendirme: Derecelendirme türü orijinal kaynaktan açıkça belirtilmemiştir, ancak psikometrik ölçek standartlarına uygun olarak Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

?? Özellikleri Modeli, Eğitim Yönetimi, Öğretmen Motivasyonu, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, RMSEA, Eğitim Araştırmaları.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sule Polat

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: sule.polat@yahoo.com

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

??zinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

??zinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: sule.polat@yahoo.com

PDF Kaynakları: Ölçeğin geliştirme çalışmasına ait orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ogretmenlik-meslegi-is-ozellikleri-olcegi-omioo-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Polat, S., ve Özdemir, M. (2018). Öğretmenlik Mesleği ?? Özellikleri Ölçeğinin (ÖM?ÖÖ)

geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 46, 428-446.

Kaplan, D. (1995). *Statistical models for the social and behavioral sciences*. John Wiley & Sons.

Kline, R. B. (1998). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford Press.

Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve LISREL Uygulamaları*. Ekinoks Yayıncılık.

Öğretmenlik Mesleği ?? Özellikleri Ölçeği (ÖM?ÖÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Toplam 35 maddeden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM